

6 IZGUBARJEV, 26 MOTENJ

Nekateri še spijo

Člani bežigrskega izvršnega sveta so na zadnji oktobrski seji ocenili številne programe za odpravo izgub ali motenj v poslovanju, ki so jih po polletnih rezultatih gospodarjenja pripravile bežigrske organizacije združenega dela. Ostro so obsodili ravnanje tistih organizacij združenega dela, ki programov niso pripravile. Po podatkih z 20. oktobrom so to Slovinova delovna organizacija Slovenijavino tozđ Ljubljana, Slovenija ceste Tehnika - tozđ Industrija betonskih konstrukcij in Visoke gradnje, Cestno podjetje tozđ Gradnje, Astra maloprodaja tozđ Blagovnica, Gostinsko podjetje Ljubljana tozđ Bežigrad, Slovenijaavto delovna organizacija Avtomerker tozđ Servis in Gradbeno industrijsko podjetje Obnova tozđ Projektivni biro.

Analiza podatkov periodičnih obračunov poslovanja bežigrskih gospodarskih organizacij združenega dela je pokazala, da jih je šest poslovalo z izgubo v skupni višini 220.515.783 dinarjev, 26 organizacij združenega dela pa je poslovalo z motnjami. Med izgubarji so ustrezne programe sprejeli Savske elektrarne tozđ Elektrogospodarske komunikacije ter tozđ Elektro-

prenos Kleče in Časopisno grafično podjetje Delo tozđ Delo.

V Savskih elektrarnah so zapisali, da je izguba v poslovanju nastala zaradi neodobrenega povišanja tarife za 20,3 odstotka. Rešitev vidijo le v povišanju cene električne energije. Glede na odlok o zamrznitvi cen pa pričakujejo izgubo tudi ob devetmesečju in ob koncu leta. Tudi v Časopisnem grafičnem podjetju Delo tozđ Delo so kot vzrok za izgubo navedli razliko v ceni med proizvodno in prodajno ceno dnevnika Delo. Ker se do konca leta zvišanje cene ne obeta, bodo zmanjšali število neprodanih izvodov časopisa, zmanjšali bodo odpadek papirja, obseg časopisa ter znižali proizvodno ceno Dela s prihrankom na materialnih stroških. Pričakujejo, da bodo ob koncu leta poslovali brez izgube. ABC Pomurka, delovna organizacija Gostinsko prehrabeni center Laguna je predložila bežigrskemu izvršnemu svetu dolgoročno rešitev svojega razvoja. Spremeniti nameravajo namembnost pritlične etaže v več manjših lokalov - bistrojev, saj z organiziranjem in pripravo prehrane niso imeli uspeha. Bežigrski izvršni svet je oce-

nil to rešitev kot nepopolno in negotovo, saj ni podkrepljena s poglobljeno analizo in opredeljenimi stroški, ki bi jih preureditev zahtevala. Kljub temu pa so ocenili, da bo Lagunino poslovanje v devetmesečju in pa tudi ob koncu leta brez rdečih števk. Splošno gradbeno podjetje Hrastnik je pripravilo program za odpravo izgube v poslovanju po združitvi s Splošnim gradbenim podjetjem Beton iz Zagorja ob Savi. Bežigrski izvršni svet je ocenil, da je program dobro pripravljen, saj temeljito analizira vzroke za nastalo izgubo, rešitev pa išče predvsem v odpravi notranjih pomanjklivosti in dopolnjevanju sedanje organiziranosti s točno opredeljenimi nalogami, roki in izvajalci.

Bežigrski izvršni svet je tudi ocenil, da IMP-jevi delovni organizaciji Emond tozđ Dvigalo in Laguni ni treba ponovno sprejemati programa ukrepov za odpravo izgube, saj že izvajata sanacijski program zaradi izgube ob koncu lanskega leta - prvi uspešno, drugi pa neuspešno. Inex Adria Avio-prometu pa ni treba sprejemati programa za odpravo izgube zato, ker je dejavnost te delovne organizacije sezonskega značaja.

V. P.

NEPOZABNO SREČANJE

Španski borci na obisku v Splošni srednji vojaški šoli Franc Rozman-Stane za Bežigradom.

Foto: I. Š

Španski borci obiskali vojaško gimnazijo

Skupina španskih borcev iz Jugoslavije, ki je v drugi polovici oktobra sodelovala na redni letni skupščini svojega združenja v Domu španskih borcev v Ljubljani, je v soboto, 22. oktobra, obiskala Splošno srednjo vojaško šolo Franc Rozman-Stane za Bežigradom.

Vidne revolucionarje je vodil sekretar upravnega odbora jugoslovanskega združenja španskih borcev Lazar Udovički. Goste je na šoli pozdravil major Ivko Matović, pomočnik načelnika šole za pedagoško delo profesorica Vida Belšak in drugi profesorji ter starešine.

Potem so se španski borci v avli šole pogovarjali z učenci, mladeniči iz vseh krajev Slovenije, ki bodo po končani šoli za Bežigradom nadalje-

vali študij na Vojaški akademiji kopne vojske in postali aktivni starešine JLA.

Alojz Mikenauer, Franjo Gosajin, Leopold Zaharija, Lazar Udovički in drugi španski borci so pripovedovali mladincem o liku Franca Rozmana-Stane, po katerem se šola ponosno imenuje. Stane je bil tudi borec v roviš Španije za svobodo in demokracijo. To so bila ganljiva, neposredna pričevanja o komandantu Stanetu. Njegov svetli herojski lik je v očeh mladeničev, njegovih naslednikov, še bolj zasijal.

Takšna srečanja, žive ure zgodovine, so najboljši in najbolj neposreden način, da se revolucionarne tradicije uspešno prenesejo na mlado generacijo.

IVAN ŠUČUR

DELA V TUJINI

Naši izenačeni

V zadnjih dveh letih se je obseg slovenskih investicijskih del v tujini, še posebej v deželah v razvoju, zelo povečal. Prek naših organizacij združenega dela - predvsem Industrijskih montažnih podjetij in Splošnega gradbenega podjetja Slovenija ceste - Tehnika dela skoraj 5.000 slovenskih gradbenikov v Iraku. To je kar četrtina jugoslovanskih delavcev v tej deželi. Ker vsaka organizacija združenega dela po svoje ureja nagajevanje svojih delavcev na tujem, delavci pa se ponavadi srečujejo na istih gradbiščih, je republiški komite za delo na pobudo Rudisa in nekaterih drugih organizacij združenega dela že letos spomladi začel z usklajevanjem pravic iz dela delavcev na začasnem delu v tujini zaradi izvajanja naložbenih del.

Od pomladi naprej je posebna delovna skupina, ki so jo med drugim sestavljali tudi predstavniki pomembnejših slovenskih izvajalcev del v tujini, sestavila konkretne predloge. Predlagali so, naj za nadurno delo v tujini velja zakonska omejitev 30 nadurnih mesečno, ki se izplačujejo delavcu kot nadure, morebitni presežek pa bi dobil delavec izplačan kot običajne ure z možnostjo letnega prerazporejanja delovnega časa ob vrnitvi v domovino ali ob letnem dopustu. Predlagana višina dodatka za nočno delo bi bila 15 odstotkov in za nadurno delo 25 odstotkov na vseh gradbiščih enotna.

Precejšnja pozornost pa so predlagatelji posvetili primernosti obračunavanja osebnega dohodka v tuji valuti - lokalni ali kakšni drugi, in morebitnega pridobivanja dodatnega dohodka na račun tečajnih razlik. Vpliv tečajnih razlik na osebni dohodek bi bilo mogoče izključiti z določitvijo dinarske osnove za vrednost najbolj enostavnega dela, ki bi bila pomnožena z ustreznim korelacijskim faktorjem za posamezne države in tako sproti preračunana v tuje valute. Za Evropo bi ta faktor predvidoma znašal 1,8, za Azijo, Afriko in Irak pa 2,5. Takšen način že štiri leta uporablja Hidromontaža. V predlogu stoji zapisano, naj bi bilo 70 odstotkov osebnega dohodka izplačanih v tuji valuti, ostalo pa v dinarjih. Delovna skupina je predlagala, da bi veljalo enak pristop k usklajevanju osebnih dohodkov in drugih pravic delavcev na začasnem delu v tujini uveljaviti v vsej Jugoslaviji in za vse gospodarske panoge, ne le za gradbeništvo, temveč tudi za diplomatska predstavništva v tujini. Širša javna razprava pa bo pokazala končne rezultate.

Člani bežigrskega izvršnega sveta so v razpravi o omenjenih predlogih opozorili, da so mnogi delavci odšli na delo v tujino pod drugačnimi pogoji, kot so ti in da bi njihovo spreminjanje lahko povzročilo nekatere težave. Omejitev nadurnega dela na trideset ur so ocenili kot nerealno in opozorili tudi na vrsto socioloških dejavnikov dela na tujem in manjših možnosti izkoriščanja prostega časa, tako da delavcem v večini primerov res ne preostane nič drugega kot delo. Z omejitvijo nadur pa bi se zmanjšal tudi dohodek teh delavcev, povprečno za 20 do 30 odstotkov. Vprašljivo bi postalo tudi odločanje za takšna dela v prihodnje.

VIDA PETROVIČ

DOM STAREJŠIH OBČANOV

Odprt za vse

Dom starejših občanov za Bežigradom je na široko odprl svoja vrata vsem upokojencem in starejšim Bežigradčanom, ki ne živijo v domu.

Vsak ponedeljek od desetih do dvanajstih dopoldne organizirajo ročna dela. Pridite vsi, ki ste starejši od petdeset let. S terapevto se boste naučili tudi kakšne nove tehnike ročnih del. Potlej lahko ostanete v do-

mu na kosilu; pripravijo tudi obroke za tiste z žolčno, želodčno ali sladkorno dieto.

Vsak torek ob 15.30 je rekreacija pod vodstvom fizioterapevta. Vaje vam bodo koristile za boljše telesno počutje in pripravljenost.

Vsako prvo sredo v mesecu pa je v Domu starejših občanov zdravstveno predavanje.

DELOVNI OSNUTEK URBANISTIČNEGA NAČRTA LJUBLJANE

Sodelovalo je 605 občanov

Zbrani so podatki o javni razpravi, v kateri so krajan na devetih srečanjih postavili 78 vprašanj, predlogov in mnenj

Za Bežigradom se je končala javna razprava o delovnem osnutku urbanističnega načrta Ljubljane, ki so jo v devetih razgovorih pripravili za vseh 28 bežigrskih krajevnih skupnosti. Vido Vavken, ki dela v ZIL tozđ Urbanizem LÚZ, je zbral podatke o razpravah v krajevnih skupnostih in razvrstil pripombe krajanov.

Na razpravah je sodelovalo 605 ljudi, ki so postavili 78 sklepov misli, mnenj, trditve ali vprašanj, od tega je 58 pripomb takih, ki jih je treba proučiti na globalnem mestnem nivoju. Daleč največ pripomb je s področja prometa (19) in sinetne družbeno-planerske problematike (18) slede problemi kmetijstva, (zelenja, komunalne energije in zboljšanja človekovega okolja, nato vprašanja in problemi centralnih dejavnosti, stanovanj in industrije. Še najmanj zanimanja je bilo za komunalno infrastrukturo, varstvo narave in kulturne dediščine, ljudsko obrambo, samozaščito in prenavo.

„Žal v drugih občinah k sodelovanju niso povabili strokovnjakov z našega zavoda,“ pravi Vido Vavken, ki je za Bežigradom sodeloval na vseh razpravah in pripravil tudi uvodna pojasnila. „Tako se bojim, da bomo le za Bežigradom dobili neposredni rezultat razpravi: pregled in razvrstitev vseh vprašanj, pripomb in mnenj.“

Veliko pripomb, morda tudi zaradi čustvene prizadetosti razpravljalcev, je bilo s področja kmetijstva in doslednega varovanja našega okolja. Res je bilo veliko razprave o tem, da kmetijske zemlje ne smemo kar tako zapravljati, res pa je tudi, da sedanji položaj, ko spoznavamo pomen kmetijstva, izkoristi praktično vsakdo, ki iz tega ali onega razloga želi obvarovati svojo zemljo s trditvijo, da gre pač za kmetijske površine. Podoben je problem ekologije: razpravljalci so se izrekli za policentrični razvoj, torej širitev mesta, zlasti zato, da se ne bi hrup zaradi prometa, onesnaževanje zraka zaradi tovornih itd. koncentrirali na majhnem mestnem območju.

Vse te razprave resda kažejo zavzetost ljudi za kmetijstvo in varstvo okolja, hkrati pa kažejo tudi razmeroma lokalističen, parcialen interes in odnos do svojega okolja: nas pustite na miru, pojdite z novim kam drugam.

Pripombe z zborov krajanov so prav gotovo zanimive. Izbrali smo

nekaj takih, ki jih bo treba proučiti na mestni oziroma občinski ravni:

- Je hitra železnica potrebna skozi mestno središče? Zakaj ne bi obšla mestnega dela Ljubljane, saj bo priprava trase izredno zahtevna, nasišla in draga operacija?

- Glavni problem Dola je kmetijska zemlja, ki je ne damo! Že pri razpravah o urbanističnem načrtu za Dol in Dolsko smo pristali zgolj na atomsko centralo, ne pa tudi na termo centralo. Zakaj spet silite s starimi predlogi, ki smo jih že odklonili?

- Zakaj se pri načrtovanju prometnih sistemov izogibamo komunikacij, ki gredo pod zemljo. Tehnološko so že tako razvite, da niso več najdražje, so pa zelo sprejemljive tudi s stališča ekologije?

- Ali avtobusna postaja res sodi v središče mesta?

- Kdaj bomo pričeli izkoriščati barje, kjer bi prav gotovo lahko gradili nizke zgradbe?

- Potrebno je izkoristiti podstrešja, saj bi s tem prinesli v naselja tudi novo socialno in starostno strukturo!

- Kakšna je usoda Linhartove ceste, bo res v vsem poteku štiripasovna?

- Prav je, da brzdamo rast Ljubljane, števila 400.000 prebivalcev v letu 2000 je realna. Ljubljana ima omejene prostorske možnosti in ne najboljše podnebje, zato podpiramo policentričen razvoj.

- Pri ureditvi območja med Parmovo ulico in železnico je treba ohraniti čimveč zelenih površin, ki jih v tem delu mesta primanjkuje.

- So strokovno proučene posledice ojezeritve Save zaradi hidroenergetskih potreb glede na možnost povečanja megle?

- Atomsko centrala je preblizu mesta, treba bi bilo proučiti druge možne lokacije.

- Sava je rezervat zelenja, to so

naša zelena pljuča, zato bi bilo treba urediti njene bregove!

- Predlagamo, da bi za centralne dejavnosti poiskali druga zemljišča namesto predvidenih nad vasjo Ježa, kjer je dobra kmetijska zemlja!

- Cona BM 4 na koncu Titove ceste naj se kot parkovna in zabavišna površina ukine, mi je ne mara!

Krajanji so postavili še vrsto zanimivih vprašanj, ki bodo neizmerno deležna strokovne obdelave. Nekaj zanimivejših problemov pa bomo predstavili tudi na straneh našega glasila.

S. D.

Vojko Gradišar odlikovan

Komandant teritorialne obrambe naše občine Vojko Gradišar, ki že več kot 7 let uspešno opravlja to dolžnost, je prejel red za vojaške zaslugе s srebrnimi meči. Odlikovalo ga je Predsedstvo SFRJ. Odlikovanje mu je na seji sveta za SLO in DS izročil komandant teritorialne obrambe mesta Ljubljane Janez Habijan.

D. R.

Arkade na Navju so obnovljene

Razprav na sestankih, časopisnih polemik in glasnih besed o usodi Navja je bilo v zadnjih letih kar precej. Z manj publicitete sta se obnova oziroma vzdrževanje objektov na Navju vendarle pričela. Osrednji arkadni objekt, pri katerem so v celoti zamenjali strešno konstrukcijo in ga prekrili z bakreno pločevino, se kaže v povsem novi podobi. Popravili so namreč tudi zidovje arkadnega objekta in kapelic in obnovili ograjo, poskrbeli so tudi za čiščenje, konzerviranje ter restavriranje nagrobnikov, sarkofagov in nagrobnih plošč v arkadnem objektu, namestili stropne svetilke na arkadnem objektu in 4 reflektorje na Robbovi ulici.

S. D.

pisma bralcev

Med dvema cestama

V Savljah je cesta, ki je bila včasih vaška pot samo za kmete, rekli smo ji cesta »na spodnje polje«. Danes je na njej velik promet na športno igrišče. Cesta je makadamska, polna jam, nihče ne skrbi za popravilo. Moja nizka in vlažna hišica ima okna in vrata tik ob tej cesti. V stanovanju imamo poleti polno prahu in plinov, zdaj pa polno vode do vrat in po oknih, še zlasti pozimi, ko se nikamor ne

odteka. Obkrožata me dve prometni cesti, vedno je polno hrupa in nemira. Morda se bo kdo usmili te uboge makadamske ceste in moje revne hišice, ki mora vse to sprejemati? Ogroženo je tudi moje zdravje.

Skupaj s sosedi (Janez Jager, Savlje 24 in Hedi Zorc, Savlje 28) zahtevamo, da bi ukinili promet za športnike po tej poti, saj jim ta pot ni potrebna, ker imajo do igrišča in dvorane dva druga dohoda: z lepega asfaltiranega parkirišča nad dvorano in na drugi strani z Ježice. Pot naj ostane samo za kmete, tako kot je bilo nekdanj.

ANGELA DROBEŽ, Savlje 26